

TURØY & ALGRØY BYGGM AS BILDØYBAKKEN
Postboks 454
5343 Straume

Saksbehandler:
Britt Solheim

Rapport fra inspeksjon ved Tveitevågen renseanlegg

Kontrollnummer: 2021.291.I.SFVL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Eli Hundhammer
Jens Gunnar Turøy

Fra Statsforvalteren i Vestland:
Anette Heggøy
Britt Solheim

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Tveitevågen renseanlegg den 23.09.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Vestland avdekket 4 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens risikovurdering er mangelfull for ytre miljø
- Skriftlige rutiner mangler for å begrense og forebygge forurensing til ytre miljø
- Prøvetaking, herunder akkreditert prøvetaking er ikke innført ved renseanleggene
- Virksomheten har ikke sendt inn årsrapport for avløpsrenseanleggene

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Dokumentet er elektronisk godkjent

Sissel Storebø
seksjonsleder

Britt Solheim
senioringeniør

Kopi til: Askøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: TURØY & ALGRØY BYGGM AS BILDØYBAKKEN	
Organisasjonsnr.: 993885088	Eies av: 940848601
Bransjenr. (NACE-kode): 41.109 - Utvikling og salg av egen fast eiendom ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Tveitevågen renseanlegg	Anleggsnr.: 4627.0196.01
Kommune: Askøy	Fylke: Vestland
Anleggsaktivitet: Privat avløpsanlegg	
Tillatelse gitt: 14. desember 2017	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen ved Tveitevågen renseanlegg inngår i Statsforvalterens aksjon i 2021 for private avløpsanlegg i store tettbebyggelser.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Rensekrav
- Prosess og renseutstyr
- Prøvetaking
- Krav i utslippstillatelsen
- Årsrapportering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Turøy & Algrøy AS, plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 1. mars 2022 sende en skriftlig redegjørelse om hvordan avvikene vil bli rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet via e-post (sfvlpost@statsforvalteren.no) eller som brev til Statsforvalteren i Vestland, Statens Hus, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger.

4. Pålegg om opplysninger

Turøy & Algrøy AS må sende Statsforvalteren i Vestland følgende opplysninger innen 1. mars 2022:

- Redegjørelse for tiltak som skal gjennomføres for at virksomheten skal overholde kravene i utslippstillatelsen, som frist for når anleggene skal tilrettelegges for å kunne overholde kravet om akkreditert prøvetaking
- Navn på selskapet som skal benyttes for akkreditert prøvetaking og framdriftsplan for godkjeningsprosessen

Pålegget er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49.

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Statsforvalteren i Vestland senest **3 dager** etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Statsforvalteren varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. forurensningsloven § 73), for å sikre at de pålagte opplysningene er mottatt innen 1. mars 2022, og at avvikene er rettet. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt opplysningene innen tre uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Vestland innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

6. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 26. august 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Turøy & Algrøy AS bli ilagt et gebyr på kr 27 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Vestland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

7. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Vestland (jf. offentleglova) og på nettstedet www.norskeutslipp.no.

8. Avvik

Vi avdekket følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens risikovurdering er mangelfull for ytre miljø

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 (risikovurdering)
- Utslippstillatelsen av 14. desember 2017 punkt 1.2 og 2.2

Kommentarer:

Internkontrollforskriften gir regler for virksomheter om hva arbeidet med det systematiske HMS-arbeidet skal inneholde, og hva som skal dokumenteres skriftlig, jf. § 5 andre ledd punkt 1-8.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6 stiller krav til at virksomheter skal kartlegge farer og problemer og på bakgrunn av dette vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og gjennomføre tiltak for å redusere risikoforholdene. Statsforvalteren har fokus på farer som omhandler ytre miljø. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Utslippstillatelsen punkt 1.2 har krav om at virksomheten skal ha utarbeidet internkontroll, og at denne skal være oppdatert. I punkt 2.2 er det krav om at anleggseier skal ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensing, og kunne redegjøre for risikoforholdene.

Avviket er basert på følgende:

I utslippstillatelsen punkt 2.2 er det gitt frist til 31. april 2018 for at virksomheten skulle ha utarbeidet en risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanleggene og ledningsnettene som er omfattet av tillatelsen. Videre skal risiko som overskrider akseptkriteriene følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulige brukerkonflikter og klimaeffekter. Vurderingen skal være oppdatert.

Under tilsynet ble det opplyst at virksomheten ikke har utarbeidet risikovurdering for ytre miljø.

Avvik 2

Skriftlige rutiner mangler for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø

Avvik fra:

- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7 (rutiner)
- Utslippstillatelsen av 14. desember 2017 punkt 1.2

Kommentarer:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7 stiller krav til avviksbehandling og at virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten mangler skriftlige rutiner for å begrense og forebygge forurensning til ytre miljø. Dette gjelder blant annet skriftlige rutiner som beskriver:

- når og i hvilke tilfeller miljørisikovurderingen skal revideres, og hvem som skal delta i arbeidet
- definisjon på hva et avvik for ytre miljø er, og når avvik skal registreres
- hvordan avvik skal håndteres, herunder oppfølging og avviksbehandling av naboklager, jf. punkt 3 i tillatelsen, og ved overskridelser av renskrav
- rutine for løpende kontroll med analyseresultater og hvordan og hvem som skal varsle Statsforvalteren ved 100% overskridelse av renskrav, jf. punkt 2.4 i tillatelsen
- hva som skal gjøres ved feil og driftsstans, som medfører utslipp av urensset avløpsvann, som ifølge tillatelsen punkt 2.3.1 skal utbedres så raskt som mulig og senest innen 24 timer
- hva anleggseier skal gjøre for å følge opp anlegget mellom hvert servicebesøk
- rutiner for å følge opp rapporteringen fra servicefirma
- ansvar for og gjennomføring av egenkontrollrapporteringen til myndighetene
- hvordan virksomheten systematisk skal gjennomgå internkontrollen for ytre miljø

Avvik 3

Prøvetaking, herunder akkreditert prøvetaking er ikke innført ved avløpsrenseanleggene

Avvik fra:

- Forurensingsforskriften § 14-11. Prøvetaking
- Utslippstillatelsen punkt 2.5.2. Uttak av prøver, analyser og vurdering
- Utslippstillatelsen punkt 2.4. Krav til utforming og utslipp fra renseanleggene

Kommentarer:

Utslippstillatelsen har krav om at den ansvarlige skal sørge for at det tas prøver av rensset avløpsvann. Når prøvene skal tas, skal tilført vannmengde måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking og konservering av prøvene, skal være akkreditert for prøvetakingen, eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans. Tillatelsen stiller også krav om at kontrakt for gjennomføring av akkreditert prøvetaking skulle inngås så snart som mulig, etter at tillatelsen ble gitt i 2017.

Virksomheten har ikke gjennomført prøvetaking av avløpsvann fra renseanleggene. Akkreditert prøvetaking er ikke implementert. Det er ikke gitt dispensasjon fra dette kravet. Virksomheten har dermed ingen oversikt over om avløpsanleggene oppnår rensekravene, jf. punkt 2.4 i tillatelsen.

Avvik 4

Virksomheten har ikke sendt inn årsrapport for avløpsrenseanleggene

Avvik fra:

Utslippstillatelsen punkt 12.2

Kommentarer:

Utslippstillatelsen har krav om at det skal utarbeides en årsrapport innen 1. mars hvert år som dokumenterer forholdene for avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking.

Følgende skal rapporteres:

- Status for oppfølging av tidsfrister
- Hvordan dagens og eventuelt planlagt oppgradering av avløpsnett, vil medføre at fastsatte krav og delmål etterkommes
- Hvordan avløpsnettet fungerer
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse.
Driftsstabilitet og fremtidig rensekapasitet skal også beskrives
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Anleggseier skal dokumentere om vilkårene i tillatelsen blir overholdt i rapporten. Rapporten skal også inneholde en redegjørelse for årsak til eventuelle avvik og hva som er satt i verk for å rette opp avvikene.

Avviket er basert på følgende:

Turøy & Algrøy AS har rapportert årlig via Altinn, jf. punkt 12.1 i tillatelsen, men denne rapporteringen omfatter ikke rapporteringen som kreves i tillatelsens punkt 12.2 Årlig rapportering til Fylkesmannen, nå Statsforvalteren.

9. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

10. Andre forhold

Ved utbyggingen av Kollevågtjern boligområde, ga Askøy kommune byggeløyve for utbyggingen 12. juni 2006 i medhold av plan- og bygningslovens §§ 93 og 95. Vanligvis blir utslippstillatelse gitt samtidig med byggetillatelse, eller før byggetillatelsen blir gitt. Denne gangen ble ikke utslippstillatelse etter forurensingsloven gitt for boligområdet. Det omsøkte utslippet var i samsvar med hovedplan avløp i Askøy kommune.

To biokjemiske renseanlegg av typen BioDisk 1800, hver med en kapasitet på 260 personekvivalenter, pe ble etablert. Det ble inngått serviceavtale 1. mars 2012 med firmaet Tison-Titlestad AS, som var leverandør av anlegget. Avtalen gjaldt drift, vedlikehold, oppfølging av alarmer, prøvetaking og slamtømming. Fylkesmannen i Hordaland, nå Statsforvalteren i Vestland ga utslippstillatelse etter forurensingsloven 14. desember 2017.

Anleggene fungerte godt i starten, men etter hvert oppstod det problemer med lukt. For å rette dette ble slamtømmingen økt fra to til fire ganger i året. Anleggseier har også hatt problemer med at det kastes våtservietter i toalettene. Anleggene stopper ikke opp, men fordi våtserviettene legger seg ved siden av biorotor og på skovlene, så antas dette også å være kilde til luktproblemer.

Biovac Environmental Technology AS overtok driftsansvaret for renseanleggene etter at de ble slått sammen med Tison-Titlestad AS.

Turøy & Algrøy AS inngikk 26. mai 2021 ny serviceavtale med Kingspan miljø AS. Antall servicebesøk er nå økt fra 2 til 6 i året. Ifølge avtalen er anleggseier ansvarlig for å ha kontroll med anleggene mellom hvert servicebesøk.

For å kunne overholde kravet i tillatelsen om reparasjon innen 24 timer ved driftsstop, har bedriften avtale med lokal rørlegger.

Det er ikke gjennomført prøvetaking på anleggene. Dermed er det heller ikke dokumentert at anlegget overholder renskravene. Dersom flere boliger skal tilknyttes anleggene, må det først dokumenteres at anleggene oppnår sekundærrensing ved akkreditert prøvetaking og vannmengdemåling. Dimensjoneringen må ta høyde for både vannmengde tilført og tilførsler av organisk stoff. Pe er definert som den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk målt over fem døgn, BOF₅, på 60 g oksygen per døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som

samlet går til overløp, renseanlegg eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør.

Anleggseier hadde ikke kjennskap til Askøy kommunes planer om tilkøpling av anlegget til kommunalt nett. Ifølge utslippstillatelsen gitt til Askøy kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann 12. mars 2021, skal avløpsrenseanlegget overføres til kommunalt avløpsnett innen 31. desember 2025.

Gratis veiledning til risikovurdering for avløpsanlegg finnes her:

<https://va-kompetanse.no/butikk/a-197-avlopsanlegg-vurdering-av-risiko-for-ytre-miljo-kun-digital/?nowprocket=1>

11. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Utslippstillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren